

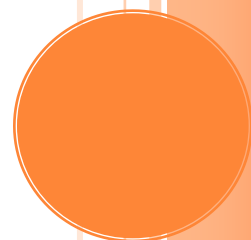
VÝROČNÍ ZPRÁVA

Koordinální středisko transplantací

Výroční zpráva o činnosti KST za rok 2017

Ředitel KST: Prof. MUDr. Miloš Adamec, CSc.

29.3.2018

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Koordinační středisko transplantací (KST) bylo založeno dne 7. července 2003 Ministerstvem zdravotnictví na základě zmocnění v zákoně 285/2002 Sb.

Sídlo KST je na adrese Ruská 85, Praha 10.

KST zastupuje ředitel prof. MUDr. Miloš Adamec, CSc.

Kontaktní údaje: telefon (+420) 271 019 353, fax (+420) 271 019 356, e-mail info@kst.cz, datová schránka ccgj4ai.

Zákonem má KST uloženo zejména vedení transplantačních registrů (Národní registr osob čekajících na transplantaci orgánů, Národní registr dárců orgánů, Národní registr provedených transplantací orgánů) a výběr nejvhodnějších příjemců pro darované orgány (alokace). Vedle toho plní KST celou řadu ostatních úloh, mezi které patří mezinárodní spolupráce při výměně orgánů k transplantaci, zajišťování jakosti a bezpečnosti transplantací orgánů, tvorba dalších pracovních postupů, zpracování souhrnných dat o provedených odběrech a transplantacích, vyplácení zákonných příspěvků a náhrad spojených s darováním orgánů a další.

Zástupce ředitele KST je Národní kontaktní osobou pro boj proti nelegálnímu obchodování s lidskými orgány.

LIDSKÉ ZDROJE

V čele KST stojí ředitel přímo jmenovaný ministrem zdravotnictví. Pracovní tým KST se skládá ze zástupce ředitele – právníka, asistentky ředitele, vedoucí národní tkáňové monitorovací jednotky a pěti národních transplantačních koordinátorek vedených hlavní koordinátorkou.

Transplantační koordinátorky pracují v nepřetržitém režimu 7/24. Jsou to nelékařští zdravotničtí pracovníci se specializovaným vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním.

Prohlubování kvalifikace probíhá zejména v rámci pravidelných kurzů angličtiny. Vedle toho absolvovali pracovníci KST v roce 2017 dvě výjezdní specializované vzdělávací akce, zaměřené na zvládnutí stresové komunikace a odborné komunikace v angličtině.

Současné složení týmu je dostačující, i když pro optimální konfiguraci by bylo třeba jej doplnit o IT specialistu, který by současně zpracovával transplantační statistiky.

MATERIÁLNÍ ZDROJE

Pracovní zázemí KST je umístěno ve třetím poschodí v budově Institutu postgraduálního vzdělávání zdravotníků. Koordinační pracoviště i všechny ostatní kanceláře jsou umístěny v zabezpečených prostorech pod jedním uzavřením. Přístup nepovolaných osob je kontrolován a tím je zajištěno i zabezpečení osobních údajů dárců a příjemců orgánů.

KST je pro svou práci náležitě vybaveno výpočetní a komunikační technikou, která je průběžně spravována specializovanou rezortní organizací.

Nejdůležitější součástí IT vybavení KST je specializovaný program TRINIS, v jehož rámci fungují základní transplantační registry. Vedle toho má KST ještě oprávnění při výběru nejvhodnějších příjemců pro darované orgány nahlížet do ostatních zdravotnických registrů.

Koordinátorky mají k dispozici osobní automobil.

KOORDINACE TRANSPLANTACÍ

Koordinace transplantací je základní povinností KST. Probíhá v nepřetržitém režimu. Koordinátorky přijímají z dárcovských nemocnic informace o možných dárcích orgánů, o laboratorních hodnotách, o zdravotní charakterizaci orgánů a další data, tyto údaje pak ověřují a kompletují a na závěr předkládají transplantačním centrům soubor nejvhodnějších příjemců pro odebrané orgány.

Přes veškerou snahu může někdy nastat situace, že pro odebraný orgán se v daném čase nepodaří najít vhodného příjemce na české čekací listině, ať už je to způsobeno laboratorní, medicínskou či velikostní nekompatibilitou nebo jinými důvody. V těchto případech se neumístitelné orgány nabízejí do zahraničí. Ze zahraničí je také možno získat orgán pro urgentního pacienta, pokud takový orgán není aktuálně k dispozici.

Česká republika se každoročně umísťuje na čelních pozicích pomyslného světového žebříčku transplantační medicíny. S počtem více než 25 dárců na milion obyvatel ČR předstihla i tak vyspělé státy, jako jsou např. Německo, Švýcarsko, Rakousko nebo Velká Británie či Austrálie.

SOUVISEJÍCÍ AKTIVITY

I v roce 2017 KST rozvíjelo aktivity přímo související s plněním jeho zákonných povinností. Každý měsíc byla svolána schůzka lokálních koordinátorů ze všech transplantačních center. Tři z těchto schůzek proběhly přímo v centrech (IKEM, Ostrava, Olomouc) a byly doplněny specifickým odborným školením.

V České republice evidujeme téměř 120 hemodialyzačních stanic, které spolupracují na péči o čekatele na transplantaci ledvin a vkládají údaje o pacientech přímo do integrovaného systému transplantačních registrů, který umožňuje on-line správu pacientů na čekací listině. KST provádí každoročně školení pracovníků těchto stanic, za rok 2017 to bylo celkem 19 HDS. Cílem pro rok 2018 je proškolit zbývajících 25 pracovišť.

KST se formou přednášek aktivně zapojilo do jednání celostátní konference Společnosti orgánových transplantací v Mikulově. Koordinátorky KST pokračovaly v sérii přednášek a prezentací pro zdravotní školy. Další přednáška, tentokrát o komplexní problematice legislativy transplantací byla přednesena na postgraduálním kurzu Fakultní nemocnici v Hradci Králové.

V souvislosti s aktuálními problémy transplantační legislativy iniciovalo KST jednání o změnách transplantačního zákona a připravilo paragrafovaný návrh novely ustanovení týkajících se problematiky dárců – cizinců. Důvodem je skutečnost, že KST je v případě úmrtí cizince v ČR povinno kontaktovat partnerskou kompetentní organizaci, což může být v případě mimoevropských států problematické, protože v některých zemích takový úřad ani nemají nebo nejsme schopni zjistit na něj kontakt. Objevuje se to však jako komplikace i v případě států EU, protože jejich kompetentní orgány nám informace o možnosti/nemožnosti odběru orgánů od jejich zemřelého občana nepředají s odkazem na ochranu osobních údajů.

V souvislosti s nárůstem možných dárců orgánů – cizinců se KST obrátilo na zastupitelské úřady Vietnamu a Ukrajiny s cílem zjistit možnosti postupu v případě úmrtí jejich státních příslušníků.

Pod heslem „dárek z lásky – dar největší, dar života“ uspořádalo KST na svátek sv. Valentýna ve spolupráci s transplantcentrem Motol celostátní tiskovou konferenci, na které byly prezentovány transplantační statistiky uplynulého roku, zajímavosti a výsledky oboru. Při této příležitosti byla také udělena čestná plaketa KST za zvláštní zásluhy o rozvoj transplantací v ČR prvnímu řediteli KST MUDr. Martinu Holcátovi. V této „valentinské“ tradici chceme pokračovat každý rok.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

KST je součástí projektu pro mezinárodní výměnu orgánů FOEDUS, v jehož čele stojí zástupce ředitele KST. FOEDUS aktuálně zahrnuje 12 evropských zemí s celkovým počtem více než 370 milionů obyvatel a je tak největší mezinárodní organizací svého druhu.

Zástupci KST se v roce 2017 účastnili řady jednání s cílem posílit mezinárodní spolupráci v transplantační medicíně. Navštívili partnerskou organizaci NHS ve Spojeném království, kde jednali o alokačních schématech ledvin. Proběhlo několik jednání se slovenským NTO, aby mohl být zahájen program transplantací plic pro slovenské pacienty. Do Prahy také přijela sbírat zkušenosti delegace z rumunského transplantačního centra. Představitelé KST byli pozváni do Litvy, kde provedli specializovaný audit transplantačního centra ve Vilniusu a přednesli přednášku na mezinárodním kongresu v Trakai.

Pozornost zasluhuje také spolupráce KST s národní transplantační organizací v Bělorusku. Poté, co zkrachovala iniciativa Rady Evropy na podporu běloruskému transplantačnímu programu, se KST zapojilo do dvoustranné spolupráce a provedlo školení běloruských expertů, zavedlo v Bělorusku systém auditů transplantcenter, provedlo analýzu běloruské transplantační legislativy a bylo pozváno, aby přednášelo na mezinárodní konferenci o smrti mozku v Minsku a v Grodnu.

V roce 2017 se zástupci KST zúčastnili dvou vrcholných jednání tzv. Kompetentních autorit států EU v Bruselu. Dále se aktivně prezentovali na zasedání CD-P-TO ve Štrasburku. V samém závěru roku navštívili představitelé KST centrálu mezinárodní organizace Eurotransplant v nizozemském Leidenu, aby projednali možnost jejího zapojení do projektu FOEDUS.

Zástupce ředitele KST ve funkci Národní kontaktní osoby pro boj proti nelegálnímu obchodování s lidskými orgány provedl dotazníkový průzkum všech transplantcenter v ČR s cílem zjistit, zda se setkali s pacienty, kteří si obstarali nelegální transplantaci ledviny v zahraničí a po návratu vyžadovali posttransplantační péči a imunosupresivní léčbu. O svých aktivitách v průběhu roku pak zástupce ředitele informoval Radu Evropy ve Štrasburku.

Zástupci KST se zúčastnili schůzky projektu FOEDUS v Římě, kterou zástupce ředitele KST jako prezident této asociace vedl.

HOSPODAŘENÍ

KST hospodařilo v roce 2017 s vyrovnaným rozpočtem ve výši 11,753 milionu Kč. Na konci roku došlo k opětovnému zvýšení platů zaměstnanců.

V rámci výplaty příspěvku na náklady pohřbu zemřelého dárce orgánů vyřídilo KST za rok 2017 celkem 188 žádostí a vyplatilo žadatelům úhrnem 925.000 Kč. O náhradu ušlého výdělku pro žijící dárce orgánů požádalo za uplynulý rok 28 osob a celkem jim KST vyplatilo 791.924 Kč.

Zpráva nezávislého auditora o výsledku ověření účetnictví konstatuje, že „Účetní závěrka organizační složky státu Koordinační středisko transplantací v roce 2017 ve všech významných ohledech správně vyjadřuje hodnotu majetku, výkaz zisků a ztrát za rok 2017, výsledek hospodaření a tvorbu a čerpání rozpočtu na rok 2017. Hospodaření organizační složky státu Koordinační středisko transplantací v roce 2017 ve všech významných ohledech bylo v souladu s předpisy“.

SYSTEM MANAGEMENTU KVALITY

V červnu 2017 obhájilo KST u společnosti QES Cert, nezávislého orgánu akreditovaného Českým institutem pro akreditaci, certifikát systému managementu kvality (SMQ) ISO 9001 na další tříleté období. Zároveň bylo rozhodnuto o nepokračování v aplikaci systému managementu informační bezpečnosti ISMS podle normy ISO 27001:2013, protože o informační systémy v KST komplexně pečuje specializovaná rezortní organizace ÚZIS, která sama splňuje požadavky ISMS a za jejich dodržování v jí podřízených organizacích, včetně KST, plně ručí.

Úzkou souvislost s SMQ má i příprava na nástup účinnosti směrnice na ochranu osobních údajů GDPR od května 2018. KST jmenovalo pověřence pro ochranu osobních údajů a provedlo analýzu možného střetu zájmů s negativním výsledkem. Byl zpracován plán činností souvisejících se zaváděním GDPR.

Na rok 2017 byly naplánovány celkem 3 interní audity: (i) audit hospodaření, (ii) systémový audit v souvislosti s přechodem na novou verzi normy ISO 9001:2015 a (iii) dozorový audit BOZP a PO. Všechny audity proběhly podle plánu a jejich výsledek nepřinesl žádné negativní poznatky k činnosti KST.

V souvislosti s uplatňování SMQ si KST na rok 2017 stanovilo několik cílů. V oblasti managementu kvality se KST zavázalo dokončit úplný přechod vnitřní dokumentace KST na novou edici normy ISO 9001:2015 a na tomto základě získat certifikát kvality na další tříleté období. Tento úkol byl splněn

získáním nového certifikátu. V oblasti péče o zaměstnance bylo cílem posílit jejich jazykovou a odbornou úroveň častějšími výjezdy do zahraničí, návštěvami zahraničních partnerských organizací a podporou účasti na speciálních jazykových, komunikačních a transplantačních akcích. Celkem se uskutečnilo osm zahraničních pracovních cest a z nich polovina byla určena pouze pro vedení organizace (zasedání Rady Evropy Štrasburk, schůze kompetentních autorit Brusel, audit Grodno). Ze zbývajících čtyř zahraničních výjezdů se na dvou z nich účastnila vedoucí koordinátorka. Ke splnění tohoto cíle také přispělo dvoudenní jazykové školení s rodilým mluvčím z USA. Další cíl byl směřován na podporu rozvoje transplantačního programu v méně rozvinutých zemích formou konzultací, auditů a školení a tím přispět ke zvýšení jejich výsledků a k posílení mezinárodní výměny orgánů k transplantaci. Jako důkaz pro splnění tohoto cíle poslouží hodnocení naší spolupráce s Běloruskem (legislativní analýza, audit, přednášky), Litvou (audit transplantačních center), dále pak iniciativa v projektu FOEDUS a vedení této organizace a v neposlední řadě i jednání se slovenskou stranou k zahájení rutinních transplantací plic pro pacienty ze SR. Posledním cílem bylo spuštění provozu systému TISSIS v produkčním prostředí. Provoz TISSIS byl sice zahájen, ale KST je pouze v roli uživatele. Další rozvoj tohoto programu je zcela závislý na jednáních mezi MZ a soukromým dodavatelem.

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

KST zveřejňuje v souladu s požadavky zákona č. 106/1999 Sb. touto formou výroční zprávu vztahující se k jeho činnosti v oblasti poskytování informací. Celkem bylo na KST učiněno 35 podání. Na všechny žádosti o informace bylo v řádném termínu poskytnuta odpověď. Nebylo učiněno žádné rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace.

Za rok 2017 nebylo proti rozhodnutí KST podáno žádné odvolání.

Za rok 2017 nemá KST k dispozici žádný relevantní rozsudek soudu.

Žádná poskytnutá informace nezasáhla do předmětu ochrany autorského práva a nepodléhala výhradním licencím.

V roce 2017 nebyla s ohledem na vyřizování žádostí o informace na postup KST vznesena žádná stížnost.

PŘÍLOHA:

TRANSPLANTAČNÍ STATISTIKY 2017

1. EURO CET: PŘEHLED ČINNOSTI TKÁŇOVÝCH ZAŘÍZENÍ
2. FOEDUS: VÝVOZ/DOVOZ ORGÁNŮ K TRANSPLANTACÍM 2017
3. AKTUÁLNÍ WAITING LIST V ČR K 30. 12. 2017
4. VÝVOJ DOBY ČEKÁNÍ NA TRANSPLANTACI ORGÁNU (2006 – 2017)
5. TRANSPLANTACE ORGÁNŮ V OBDOBÍ 1. 1. 2017 – 31. 12. 2017
6. POČET KADAVERÓZNÍCH DÁRCŮ ORGÁNŮ P. M. P. (1990 – 2017)
7. POČET DÁRCŮ V REGIONECH JEDNOTLIVÝCH TRANSPLANTCENTER V ČR
(1. 1. 2017 – 31. 12. 2017)